

לקט אמרות חז"ל
רעיונות, עובדות
והנהגות מגדולי
ישראל,
על מדות טובות
שמביאות לאהבת
הזולת הנלמדות
מפרשת השבוע

ליקוט ועריכת: יצחק בן אהרן
כל הזכויות שמורות למכון אהבת אמת
אסור להעתיק, לצלם ולהדפיס בלי רשות בכתב

איש לרעהו

מכון אהבת אמת – המרכז להעמקת ערכי אהבת הזולת
ע"ש ר' עבי יהודה דומוביץ ז"ל – רח' אבן עזרא 2 ירושלים 9242402
טל: 02-5671812 פקס: 077-7671812 דוא"ל: paypal: ahavemet@012.net.il

שבת קודש כג תמוז תשפ"א: הדלקת נרות: ירושלים 7:13 תל-אביב: 7:29 חיפה 7:22 מוצאי שבת: ירושלים: 8:31 תל-אביב: 8:34 חיפה: 8:35 ר"ת: 9:05

פרשת פנחס

מסירות להצלת הזולת

מסירות לחסד והצלה...

כאשר שימש הגאון רבי אליהו חיים מייזל זצ"ל, שנודע לתהילה במסירותו למען הכלל והפרט, וברבנות בעיר פרוז'אני, פרצה בעיר מגיפת ה"חולירע" אשר רבים חללים הפילה. הסכנה היתה גדולה, שכן כל אדם שבא במגע עם החולים עלול היה להדבק ולחלות אף הוא במחלה המסוכנת.

הרב מייזל נרתם מיד בכל כוחו לעזור ולסייע לחולים. הוא גייס אנשים היודעים לטפל בחולים והם טיפלו בהם כל ימי מחלתם כשהרב בעצמו עומד עליהם להשגיח על מעשיהם.

באחד הימים שמע הרב מייזל על חולה נוסף שאין מי שיטפל בו. מיהר הרב עצמו לביתו של החולה וטיפל בו במסירות עד שיצא החולה מכלל סכנה. ופעם מרוב מהירותו של הרב לביתו של חולה, נשמט ממנו אחד מנעליו ומחמת יקרת הזמן השאיר הרב את הנעל ברפש ורץ לטפל בחולה, כשרק נעל אחת לרגלו.

וכך גם בליל יום כיפור, לאחר ערבית רץ הרב לטפל בחולים כל הלילה מתוך מסירות אבהית עד שכשהאיר היום מצאוהו שוכב מתנמנם על מפתן אחד הבתים מרוב יגיעה ומאמץ....

"מסירות למען הקהילה..."

פעילותו הציבורית של הגאון רבי חיים פלאגי זצ"ל גבלה לפעמים במסירות נפש. וסיפר בנו הגאון רבי אברהם זצ"ל, שפעם פעל לפני הממשלה עבור הציבור. הדבר לא מצא חן בעיני אחד השרים הערבים ומיד ציוה על רבי חיים להתייצב לפניו.

השר לא הרשה למלווי של רבי חיים להכנס עמו לחדר. בתוך כדי שיחה עם השר עמד רבי חיים בתוקף על עניני הקהילה, וזה לא נעם לרוחו של השר הוא התווכח עמו. עד שהחל להתרגז וחמתו בערה בו, הוא נתן סטירה בפניו של רב חיים ואף איים כי ירצחהו נפש. אך רבי חיים נשאר איתן בדעתו ובדרישותיו לעניני הקהילה ולא נבהל. וכשהסתיימה השיחה עם השר יצא למלווי שציפו לבואו.

רבי חיים פלאגי לא גילה מאומה ממה שעולל לו אותו נבל, אך משמים תבעו עלבונו, ואותו השר החל כוכבו לדעוך עד שהפך לעני ומתוך שלא היה רגיל לכך חלה ומת. רק לאחר מיתתו גילה רבי חיים לבנו את שאירע עמו.

צוואה לחיים – מעשי חכמי הספרדים

להתמסר ככל האפשר לזיכוי הרבים והצלת הכלל והפרט!

נלמד מהפסוק: "פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמותי... בקנאו את קנאתי בתוכם" (פרק כה-יא)

ופירש הכלי יקר: הכל לרבותא נקט. כי אף על פי שהיה בן אלעזר שלקח מבנות פוטאל מיתרו שפיטם לעבודה זרה, ולא מנע את עצמו, אף שיאמרו לו ליצני הדור, בת יתרו מי התיר לך. וכן היה בן אהרן הכהן שעשה העגל ויקניטו לו בזה. אף על פי כן לא חס על כבודו. עוד הודיענו הכתוב שבחו של פנחס, אף שהיה בתוך העדה – מקום מסוכן מפני קרובי זמרי, מכל מקום מסר נפשו להצלת ישראל. ונרמז בפסוק "ויקה רמה בידו" היינו ששם כל רמ"ח איבריו בכפו.

ידועים דברי חז"ל במדרש רבה (במדבר כא-א): "אמר הקב"ה בדין הוא שיטול שכרו". ולכאורה: פשיטא הוא שיקבל שכר, הרי אין הקב"ה מקפח שכר כל בריה?

וביאר הגאון רבי צדקה חוצין זצ"ל עפ"י מה שמובא בתרגום יונתן בן עוזיאל ששכרו של פנחס היה שיעשהו ה' מלאך חי ויחיה לעולם ויבשר את הגאולה באחרית הימים. וכן בילק"ש: אמר ר"ש בן לקיש פנחס הוא אליהו. ויש להבין: מדוע זכה פנחס בשכר כה גדול שיחיה לעולם, על מעשהו זה, יותר מאשר שאר המצוות?

אלא נראה לבאר הענין עפ"י מה שסיפרו חז"ל בגמרא (בבא בתרא יא.) על בנימין הצדיק שהיה ממונה על קופת הצדקה, ובאה אלמנה אחת וביקשה ממנו צדקה, אמר לה, קופת הצדקה ריקה היא ואף נשבע על כך, אמרה לו האלמנה אם אין אתה מפרנסני, הרי היא ושבעת בניה מתים ברעב.

עמד רבי בנימין ופרנסה מכספו שלו. לימים חלה בנימין הצדיק ונטה למות. טענו מלאכי השרת לפני הקב"ה, והלא כל המקיים נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא, ובנימין הצדיק שהחיה אשה ושבעת בניה לא כל שכן שתתן לו נפשו ותחיה אותו. קיבל הקב"ה את טענתם, ונוספו לו לחיות עוד כ"ב שנה.

לפיז ניתן לתרץ ולהבין את שכרו הגדול של פנחס שחי לעולם, שהרי בגללו נעצרה המגיפה, נמצא שהחיה בכך את ישראל וא"כ ראוי הוא שיוסיפו לו מן השמים כנגד מה שהחיה את ישראל מדה כנגד מדה. זהו שאמרו "בדין הוא שיטול שכרו" ומהו שכרו? שיחיה לעולם!

עלון השבוע פרשת פנחס הנקדש לעילוי נשמת הרבני הנגיד ידיד מכון אהבת אמת ו"איש לרעהו"

הרה"ח אליהו בן רבי אברהם דוד רוזנגרטן ז"ל

נלב"ע ליל טו תמוז תשפ"א, ת.נ.צ.ב.ה.

שלוחה בזאת נחמה לרעייתו שתחי' ולבניו הר"ר אברהם דוד, ר' בנימין מנשה ור' משה יעקב ומשפחותיהם שליט"א

להתפלל ולבקש רחמים על היחיד ועל הרבים הזקוקים לישועה!

נלמד מהפסוק: פינחס בן אלעזר... ולא כלייתי את בני ישראל בקנאתי" (פרק כה-יא)
ובגמרא (סנהדרין פב): מבואר מעלתו הנשגבה של פנחס, שכאשר הרג את זמרי, נכנסו שבטו להרוג את פנחס. מה עשה הקב"ה: שלח מלאך והשחית בעם [כדי להטריד בני שבטו של זמרי שלא יהרגו לפנחס] כיון שראה פנחס את הנגף, עמד והיה מתפלל שנאמר: "ויעמד פנחס ויפלל ותעצר המגיפה". שעשה פלילות עם קונו וחבטן לפני המקום. אמר לפניו, רבונו של עולם, על אלה יפלו כ"ד אלף מישראל? מכאן נדון ק"ו בעצמנו: אם פנחס שהיה שרוי בסכנה מאותם אנשים שביקשו את נפשו ובכל זאת התפלל להצלתם. על אחת כמה וכמה שיש על כל אחד מישראל להרגיש בצרתו של הזולת [שהוא ערב לון] ולהתפלל לישועתו.

כך כתב הרמב"ן (בראשית מו-טו) על כוחה של תפלה: "כל הצלחת הצדיקים ביצירתם וכל תפלות דוד מלכנו וכל תפלתנו נסים ונפלאות, אלא שאין בהם שינוי מפורסם בטבעו של עולם..."

ואף יש בכח התפלה לשנות סדרי בראשית כדבריו המאלפים של המאירי (ב"ק פ:): "אעפ"י שמשפטי האדם מצד תולדתו ומערכת מזלו מבוא גדול בעניניו ובהצלחתו ובמקורו, עד שדלת הנועלת לא במהרה היא נפתחת, מכל מקום אין בזה עכוב מכל וכל. אלא הדבר מסור לתפלה ולמעשים, ולעולם שערי תפלה או מעשים טובים לא ננעלו אלא מגינים בעדו, ומשנים עליו סדרי בראשית שלו, וזה דבר ראוי ומוכרח באמונה ובגדרי הדת".

הגאון רבי עזרא פיג'ו זצ"ל מביא (בספרו בינה לעתים - דרוש סא) כי סגולת מעלת התפלה היא נפלאות בעיני כל יודעה, כאשר יש לה כח גמור ויכולת מספיקה שישגי בה האדם את כל מבוקשו, בין היותו זכאי וראוי לכך, בין בהיותו חסר הזכות, כי לא תחזור ריקם בכל עת ובכל שעה, כאמרת חז"ל (דברים רבה ב-ז) שערי תפלה לעולם נפתחים.

ואמרו חז"ל (שם) אמר משה לפני הקב"ה: רבונו של עולם, כשאתה רואה בניך בצער ואין מי שיבקש עליהם רחמים, מיד עונה אותם. אמר לו הקב"ה: משה, חייך, בכל שעה שיקראו אותי אענה אותם, דכתיב (דברים ד-ז): "כה' אלוקינו בכל קראינו אליו".

ומוסיף בעל הבינה לעיתים שרואים יתירה מזו, שאפילו בהיות אדם חוטא, אם יתפלל לה', לא תשוב תפלתו ריקם. רואים זאת באזהרת שלמה ע"ה (קהלת ד-ז): "שמור רגליך כאשר תלך אלה בית האלוקים וקרוב לשמוע מתת הכסילים זבח כי אינם יודעים לעשות רע". והיינו שהש"ת בחסדו הגדול קרוב לשמוע תפלת המתפללים שם בבית תפלתו, יותר מכאשר הכסילים החוטאים נותנים זבח ומקריבים קרבנות על חטאייהם, כאמרת חז"ל (ברכות לב:): גדולה תפלה יותר מן הקרבנות.

ומדוע הזבח והקרוב לכסילים האלו יועיל להם? משום "שאינם יודעים לעשות רע", שלא חטאו במזיד אלא בשוגג, מבלי שידוע בשעת החטא שהם חוטאים ועושים רע, אבל אם היו מזידיים, אין הקרבן מכפר כלל. אבל התפלה תועיל אפילו לחוטאים מזידיים, מעצם סגולתה.

מסופר בירושלמי (פ"ח תרומות ה"ד) על רבי יהושע בן לוי שנדרש להוציא מהעיר את עולא בר קשבי שברח לתוך העיר כדי להציל את

בזכות התפלה בבית הכנסת הגר"א...

סיפר מו"ר הגרי"ז גוסטמאן זצ"ל: אחרי המלחמה הנוראה נחרבו בוויילנא כל בתי הכנסת לגמרי, מלבד בית הכנסת של הגר"א זצ"ל שייסודותיו עדיין היו קיימים, אך לא נשאר מהבנין עצמו אלא כותל אחד ועליו הכתובת "בית הכנסת של הגר"א".

ביקש הרב גוסטמאן מבעלי המלאכה שישפצו את הבנין כדי שיוכלו להתפלל שם. וכך עשו. בית הכנסת היה מוכן לתפלות יום הכיפורים, והתאספו שם כשלושת אלפים איש משארית הפליטה. התפלות היו שם בבכיות נוראות, ובפרט בעת הזכרת נשמות.

ואולם מיד אחרי יום הכיפורים אירע דבר נורא: כל הבנין על כל כתליו התמוטט ונפל עד היסוד. ולא נותרה שם אלא גומא עמוקה מאוד. המאורע היה לשיחת היום בכל העיר. הכל נדהמו ונשתוממו באומרם שאם הבנין היה נופל ח"ו בעיצומו של יום הכיפורים הרי כל המקום היה נעשה בית קברות גדול לכל המתפללים שם, רח"ל.

הרב גוסטמאן דרש וחקר אצל הבונים לדעת סיבת הדבר ונתברר שהייסודות היו רעועים מאוד ומדרך הטבע היה צריך ליפול הרבה קודם. והסיק מכך הרב גוסטמאן, כשהוא נרגש כולו, שהקב"ה רצה לזכות את שארית הפליטה להתפלל ביום הכיפורים בבית הכנסת של הגר"א, ולכן העמידו בדרך נס, ומשהתפללו בתוכו נעשית מצוותה והלכה לה.

הלמות עמלים

כוחה של תפלה...

כידוע, בשנת תקצ"ז אירע בצפת רעידת אדמה עזה אשר הרסה את רוב בתי העיר והרגה רבים וטובים מבניה, רח"ל. באותה שעה בשבת קודש היה כ"ק האדמו"ר רבי אברהם דוב אבריטשער זצ"ל (ומחבר ספר "בת עין"), בעת התפילה עם קהל חסידיו. כשהרגישו שהאדמה רועדת תחתם, החלו לנוס בבהלה אל מחוץ לבית הכנסת. מיד עצר אותם הרבי ואמר להם: "התכנסו ועימדו סביבי, אתפלל להש"ת שלא יארע לנו כל נזק".

ואכן, התרחש עמהם נס ופלא. תקרת בית הכנסת קרסה מלבד המקום בו עמד עם עדת חסידיו, חלק התקרה שמעליהם נותר בשלימותו.

לאחר שנים רבות, כאשר שוקם בית הכנסת ונבנה מחדש, בנו רק חצי מתקרת בית הכנסת והשאירו את חציה הישן כמות שהוא לאות ולזכר הנס הגדול שאירע שם, ואמנם בשנים מאוחרות יותר הוחלט מטעמי בטיחות לבנות את כל התקרה מחדש, והשאירו במקום מצבה המעידה על הנס המופלא.

הנה כי כן, רואים בבירור, את הגבול שהקב"ה שם למזיקים. בשעה שכל העיר הרוסה ואף תקרת אותו בית הכנסת חרבה, הרי זכות תפלתו של אותו צדיק עמדה לו ולעדתו שחצי תקרה תעמוד על תילה ואף אחד מהם לא נפגע.

גליון "שואלין ודורשינ"

אחריות גורלית...

מעשה באברך מחסידי כ"ק האדמו"ר בעל "אהבת ישראל" שאשתו חלתה וריחפה סכנה על חייה ואמרו הרופאים שצריך לנתחה. נסע האברך לרבו ושאל מה לעשות. השיב לו שלא ינתחו והש"ת יעזור שיהיה לה רפואה שלימה.

ואולם חותנו של האברך היה מחסידי כ"ק האדמו"ר רבי חיים מאנטיניא זצ"ל. נסע החותן לרבו ושאלו אודות בתו מה לעשות? השיב לו הרבי מאנטיניא שיעשו מיד את הניתוח והש"ת יעזור שיהיה לה רפואה שלימה. כעת נהיה מחלוקת בין החותן לחתנו, החתן אמר עפ"י רבו שלא לעשות הניתוח ואילו החותן אמר שיעשו.

חזר האברך לרבו בעל "אהבת ישראל" ומסר לו את הוראת האדמו"ר מאנטיניא לחותנו שצריך לעשות הניתוח. אך הרבי חזר שוב על דבריו שלא יעשו הניתוח. ואולם הרבי מאנטיניא עמד על דעתו שכן יעשו. לא ידע האברך לשיטת עצות בנפשו ולא ידע מה לעשות. אמר לו רבו "אהבת ישראל": "אם כך המצב, שיגידו לרבי מאנטיניא שיקח הוא על עצמו את כל האחריות". ואכן הסכים לקחת על עצמו את האחריות להצלחת הניתוח.

סגר הרבי מאנטיניא את עצמו בביתו כל היום ההוא שנקבע לניתוח וביקש שלא יכניסו אצלו אף אחד. וישב עם ספר תהלים כשהוא מתפלל כל זמן הניתוח בדמעות לרפואת האשה עד שבישרו לו שהניתוח עבר בהצלחה ב"ה.

מתוך מאמר

המשך - תפלה על הזולת

יקם סערה לדממה...

כשהפליג הגה"צ רבי יצחק דוד גרוסמן זצ"ל לארץ ישראל ואחר ביקורו אצל רבו ה"בית אהרן" מקרלין, בהיותו בלב ים, התחוללה סערה בים שאיימה להפוך את האניה. בדיוק אז הפליגה אוניה בנתיב הנגדי ומפאת הסערה התנגשו שתי האוניות זו בזו. האוניה הנגדית עלתה על האוניה ששהה בה הרב גרוסמן ונשארה כך כשהאוניה תקועה מתנתתיה.

היה זה ביום שישי אחה"צ. באוניה התקועה למטה שררו אימה ופחד. האנשים בכו וזעקו לעזרה. אך רב החובל של האוניה העליונה היה רשע ושונא ישראל, הוא נתן הוראה לשלוח חבלים ולהעלות רק את הגוים. כך נוצר מצב שבאוניה למטה נותר רק קומץ יהודים. היהודים זעקו מקירות ליבם אל הש"ת שיושיעם.

בנתיים נכנסה השבת והרב גרוסמן חשב את השטריימל לראשו והחל כנהוג באמירת "הודו" פרק ק"ז בתהילים. הוא בקע רקיעים כשזעק את הפסוק "ויצעקו אל ה' בצר להם וממצוקותיהם יוציאם" והמשיך לבקש בתחנונים: "יקם סערה לדממה ויחשו גליהם וישמחו כי ישתוקו וינחם אל מחוז חפצם"... לאחר סיום התפילה קידש בשלוה על היין.

הנוסעים המבוהלים היו במצב של יאוש. כל רגע יכול להתרחש אסון והאניה השקועה למחצה תטבע רח"ל. כולם הביטו בתדהמה על תעצומות הנפש של הרב גרוסמן כשקידש על היין ברוגע כאילו לא קורה דבר. הרב גרוסמן ביקש מהנוסעים להתחזק ולהאמין בהש"ת שישועת ה' כהרף עין.

והנה לפתע אירע דבר בלתי צפוי לחלוטין: האוניה העליונה ניתקה ממקומה בבת אחת. התהפכה וכל נוסעיה הגוים ירדו במצולות. או-אז התרוממה האוניה התחתונה והמשיכה לדרכה עם קומץ היהודים שנותרו לפליטה בחסדי ה'.

לב ישראל

עצמו, והגויים דרשו מבני העיר להוציא אותו ולמוסרו לידם, ואם לא, יהרגו את כולם. ואכן רבי יהושע בן לוי הוציא אותו. אך אליהו הנביא לא דיבר איתו שלושים יום. והקשו שם: "והלא משנה היא?" [שכך צריך לעשות כדי להציל את הרבים] ותירצו "וכי משנת חסידים היא".

תמה על כך **החזון איש** וחושן משפט סימן כה: מה השאלה וכי משנת חסידים היא, הרי כך היה עליו לעשות. כלום היה עדיף להרוג את כולם, כאשר לפי ההלכה מוציאין אחד להצלת הכלל?

אלא מבאר החזון איש דבר נפלא, ממנו לומדים מהי כוחה של תפלה, וכך כתב: "שאין הקב"ה מזמין דבר כזה לחסידיו, ואם נזדמן לחסיד דבר כזה, צריך היה להתפלל שיצילהו ה', ותפלתו וודאי תקובל!"

קנאות לשם שמים

מעשה קנאות לכבוד השי"ת גורם להרבות שלום בעולם ולא מחלוקת!

נלמד מהפסוק: "הנני נותן לו את בריתי שלום" (פרק כה-יב) ואמרו חז"ל בגמרא: אמר לו הקב"ה למשה, הקדים לו שלום שנאמר הנני נותן לו את בריתי שלום (סנהדרין פב). ועל הנאמר בפסוק: "תחת אשר קינא לאלוקיו" (כה-יג) כתב הספורנו: מאחר שרב את ריבי, גם אני אצילהו מכל מיני ריב והתנגדות והיה לו שלום מדה כנגד מדה.

כך לשון חז"ל (במדבר פליאה): "אין שלום אמר ה' לרשעים" (ישעיה מח,ב) "מכאן שהקב"ה אוהב את הרשעים"... מה פשרם ומובנם של דברי חז"ל אלו! **ביאר הגאון רבי יוסף צבי דושינסקי** זצ"ל (בתורת מהרי"ץ) שכאשר רואים הרשעים שעומדים כנגדם כמו חומה בצורה מבלי להרתע ומבלי להתפשר, או-אז יסוגו אחור ויתנו מרגוע לנפשם וינחמו מזעפם. וכדברי חז"ל (סנהדרין עא): "פיזור לרשעים הנאה להם והנאה לעולם".

כלומר: מה שמפזרים אותם ומתרחקים מהם ומהמונם, היא הנאה להם ולעולם. שכן עי"ז ירגעו מהאש האוכלת בקרבם להרע ולעקור כל חלקה טובה ביהדות. נמצא, שבמניעת הקב"ה את השלום מאיתם, הוא גם להנאתם ולטובתם, ומכאן שהקב"ה אוהב את הרשעים.

נשאל הגר"י זילברשטיין שליט"א: ראובן רוצה לקנאות למען השי"ת ותורתו ולהוקיע ברבים את שמעון הגנב, ואולם יש לו נגיעה אישית שכן שמעון גנב ממנו ממון רב, האם מותר לו במקרה כזה לקנאות קנאת ה'! **והשיב:** נאמר (בראשית לד-ה) "ויעקב שמע כי טימא את דינה בתו ובניו היו את מקנהו בשדה והחריש יעקב עד בואם", ובמדבר נאמר על יעקב: "איש תבונות יחריש". וצ"ב: מדוע שתק יעקב והשאיר את כל העיסוק לבניו?

ויש לבאר זאת עפ"י אמרת חז"ל (ברכות לג): גדולה נקמה שניתנה בין שתי אותיות שנאמר א-ל נקמות ה'. והיינו שהכלל שהורונו חז"ל (בנזיר כג): "לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצוות אפילו שלא לשמן" כלל זה לא נאמר בענין נקמה וקנאות! שכן אלו צריכים להיות כולן לשם שמים! ונפסלים בתערובת של נגיעה אישית.

מעתה מובן הענין שאירע אצל יעקב. שכן במעשה שכס היה גם בזיון אישי מלבד גודל הנבלה שנעשה בישראל, שהרי הוא תיקן לבני שכס מטבע שווקים ומרחצאות (שבת לג). ואיך שילמו לו רעה תחת טובה. ולכן ברוב צידקותו חשש יעקב שבנקמו על בזיון בתו אולי תתערב ח"ו מחשבת נגיעה עצמית על זילזול כבודו וטובתו ולא תהיה כוונתו בלתי לה' לבדו, לכן "ואיש תבונות יחריש" והמתין בסבלנות עד בואם של בניו.

לאור זאת, גם בניד"ד, ראוי לראובן לא לקנא קנאת ה', מחמת הנגיעה שיש לו אצל שמעון, וישאיר מצוה זו לאחרים שיקנאו לשם שמים בלבד.

"כשיש פחד מהשי"ת - אין כל פחד אחר!"

מנין שאב פנחס את כוחו ועוז רוחו לעשות את מעשהו ללא פחד וללא מורא מכל הסובבים אותו? כנראה התשובה לכך נעוצה ברעיון הטמון במעשה שלפנינו:

פעם נסע כ"ק האדמו"ר מגור בעל חידושי הרי"ם זצ"ל בעגלה ועלו לפסגת הר גבוה מאוד. והנה אירע מאורע בלתי צפוי: בשעה שהעגלה ירדה במדרון התלול התחילו הסוסים לדהור, והנוסעים היו עלולים להדרדר לתהום. פחדו פחד מות כפשוטו.

הכל הביטו בפניו של בעל החידושי הרי"ם ונדמהו לראות שאין בו כל שינוי, כאילו היו נוסעים במישור! שאלוהו, כיצד עולה בידו לשמור על שויון נפש במקום סכנה כה מוחשית? ענה להם: "מי ששרוי בכל רגע בפחד מות מאימת בוראו, אין לגביו כל חילוק בין מישור למדרון"...

שיח שרפי קודש

"בוודאי שעלי לחתום ראשון..."

בתקופה בה התנהל המאבק הידוע כנגד גיוס בנות לצבא ולשירות לאומי, באו אל הגאון **רבי איסר זלמן מלצר** זצ"ל עם כרוז שנוסח בצורה חריפה, ותוכנו היה שלא לציית להוראות הצבא בקשר לענין זה, ובקשוהו לחתום.

כאשר ראתה רעיותו הרבנית את נוסח הכרוז, נבהלה ופחדה מאד. היא ביקשה מהשליח שהביא את הכרוז שילך תחילה לגאון **רבי צבי פסח פראנק** זצ"ל להחתימו שכן הוא רבה הראשי של ירושלים ורק אחריו יחתום בעלה.

שמע רבי איסר זלמן את דברי רעיותו ואמר לה: מפני מה את פוחדת? אם חוששת את שחותמי הכרוז ישלחו למאסר, אני אינני מפחד מכך שהרי כבר ישבתי במאסר ברוסיה הסובייטית. בוודאי שעלי לחתום ראשון על הכרוז שכן אני הנני מבוגר יותר...

בדרך עץ החיים

ומי כעמך ישראל

בין איש לרעהו – סיפורים בני זמננו

מה יהיה?! / הרב נפתלי וינברג

בתיקון המידות ערך מרכזי, הם משפיעים על כל הסביבה את היפך מידות טובות. ואת זה קשה מאוד לשנות, שהרי הם לא מכירים בנגעי-עצמם.

אינני כותב את דעת עצמי, אלא את מה שאני שומע בקביעות מאנשי חינוך נכבדים שליט"א. "חייבים לעשות שיפוץ יסודי" - הם אומרים. סדר העדיפויות שלנו חייב להשתנות. נפסיק לחשוב על 'כמות' נתחיל לחשוב על 'איכות'!

אז הכי קל להתיימש ולומר: נו, שוין, ככה זה היה וככה זה גם יהיה. אבל אנחנו הרי יודעים שאסור להתיימש, מאדישות לא יוצא כלום ואולי המצב חלילה עלול להתדרדר. במקום זאת נזכור ש"במקום שאין איש השתדל להיות איש". נתקן ונפעל ככל יכולתנו ו"לא עליך המלאכה לגמור" אך כמובן שאין לך את הפריבילגיה "ליבטל ממנה". נתפלל להצלחה והקב"ה יראה שאנו עושים המקסימום ואז נזכה לסייעתא דשמיא!

השבוע מלאו חודשיים ל'אסון מירון'. הכאב, שתחילה היה כאב-אישי של כל אחד ואחד, שוב אינו בתוקפו הראשון. אז אדם שאף אחד ממשפחתו לא נפגע עלול לחוש שהאסון הזה שייך ל'עבר'.

אבל זו טעות מוחלטת! אוי לנו אם נחשוב כך! כי אם האיתות-השמימי של מירון לא ימלא את ייעודו הרוחני, מה יהיה? ומה אומר אותו איתות? איננו נביאים, אבל מכיוון שברור שהקב"ה רוצה שנתעורר, אז לאחר האסון ציטטנו כאן כיצד האסון מעורר אותנו להתחזק בדרך-ארץ. ואם לא עכשיו - אימתי?

בכל נסיון של חיזוק השאלה בסוף היא מה השורה התחתונה? עם מה יצאנו למעשה? אז אנחנו באמת לא רוצים להישאר כאן עם חיזוק ערטילאי, אלא להפוך אותו למשהו שישנה לנו ולילדנו את החיים:

נצטרף למוסדות שכבר שילבו בתוך תוכנית הלימודים שעה שבועית של לימוד ענייני דרך-ארץ. המומחים אומרים שרק חינוך טוב מהיסוד מביא את התוצאות הרצויות. כבר תיארו בהרחבה בעבר את חוברות הלימודים המיוחדות שהפקנו בתחום זה, ולא נחזור כאן על הנושנות. אלפי ילדים שכבר קבעו בהן את לימודים יעידו במה דברים אמורים.

שלא נאמר חלילה האסון מאחורינו, ואנחנו ממשיכים את השגרה. ההתרחשויות בשנה וחצי האחרונות מוכיחות שזה ממש לא כך. קורונה, מירון, פסגת זאב. זה מזכיר את עונש הצרעת שמתחזק והולך כל עוד האדם לא למד את הלקח ותיקן את הטעון תיקון. האם חס וחלילה נישאר אדישים?!

האחריות הזו מוטלת על כולנו כאחד. הורים, מחנכים וכל יהודי באשר הוא. בשלב הראשון יש לחזק את ענייני דרך-ארץ עד קצה-האחרון, כעצתו הידועה של הרמב"ם שרק בהמשך תיקון המידה ניתן לחזור ל'שביל-הזהב'.

נתקשרו להתיעוץ למשרדנו 02-5671812 וב"ה נעשה ונצליח!!!

לאחרונה פרסמנו כמה מאמרים בנושא של דרך-ארץ. קיבלנו תגובות בניסוחים שונים, אך התוכן הפנימי שלהם היה אחד: סוף סוף משהו אומר את מה שאנחנו חושבים. את האמת!

יחד עם זאת חובה להדגיש שגם היו קוראים שהתקשו לעכל את הנכתב - שלא לומר "לקו בהלם". אולי אחרי קריאת השורות הבאות, גם הם יצטרפו לראשונים:

מרגלא-בפומיה של החפץ-חיים זי"ע שציבור מורכב מ"שכבות" ובכך אין הבדל בין חוג זה לחוג אחר. הוא הרחיב את הרעיון ודיבר על דרגת הטמפרטורה של כל שכבה. נביא זאת בלשונו.

עם-ישראל כולו, וכן כל חוג וחוג בפני עצמו, מורכב מארבע "שכבות". למטה שוכנת השכבה ה'קרירה', מעליה השכבה ה'פשוטה', מעליה השכבה ה'חמימה' ומעל כולם השכבה ה'רותחת'.

יש את היהודי הקריר. הוא אמנם מסורתי, אבל "אוחז בציצית ולא לובש אותה", ובמקום כיפת-בד הוא חובש "כיפת שמים"...

מעליו ניצב יהודי שאיננו 'קריר' חלילה, אבל החיבור שלו ליהדות 'פושר'. מעליו ישנו את היהודי שמחובר ליהדות ב'חום', ומעל כולם היהודי שהאידישקייט מעלה אצלו אדים-רותחים...

ברמה כזו או אחרת, החלוקה לא פוסחת על קבוצות וחוגים. כולם מאופיינים ברמות שונות של חום, ולגבי ענין זה לא ממש מה משנה מה קוד הלבוש של הקבוצה המסוימת.

השאלה היחידה שמעניינת אותנו היא: ממי הקב"ה מצפה ודורש יותר? מי צריך לשמש כדוגמא המייצגת של היהדות - בבחינת 'כזה ראה וקדש'? מי צריך להוות את הגורם שיאמרו עליו 'אשרי אביו שלימדו תורה' 'אשרי רבו שלימדו תורה'?

ברור שהדרישה הגבוהה ביותר מכוונת למעגל הפנימי ביותר, או לשכבה הגבוהה ביותר. וכאן ניתן לקבוע בזהירות, שהמצב - לעומת המצופה - לא מספיק טוב.

היינו מאושרים לקבוע ולפרסם בריש-גלי ש"אצלנו הכל בסדר". אך מי שנחשף ולו-במעט לתקשורת החרדית, על סוגיה וגווניה, נחשף לעיסוק כל-כך מאסיבי בשלילי ותוהה מה קורה לנו?! הלא התפקיד שלנו לשמש כמגדלור ענק, להשפיע למעגלים החיצוניים שפע של דרך-ארץ, מידות טובות ואהבת ישראל!

חייב להיות ברור: גם כאשר אדם משוכנע שדרכו צודקת, וגם כאשר הוא מצליח יפה לְדַבֵּר את עצמו זה לא מספיק. כי לא מספיק שהוא ישכנע את מכריו ושכניו.

הוא צריך לשכנע בכך גם את הקדוש ברוך הוא...

מי שיתבונן נוכח 'ירידת הדורות', מי שינסה לערוך השוואה בין מה שהיה 'פעם' לבין מה שהוה 'היום' יגיע למסקנה פשוטה: הסכנה העיקרית לקיום ערכי-האמת שלנו לא נובעת מלחץ חיצוני אלא להיפך. מלחץ פנימי. כאשר אנשים בתוכנו לא רואים

היית מעורב בסיפור שקשור לבין אדם לחבירו? שמעת ממקור ראשון?
ספר לנו עכשיו! פקס: 077-7671812 דוא"ל: ahavemet@012.net.il